

Náhodná veličina

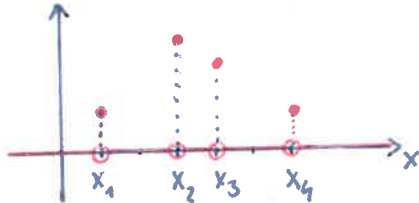
Funkci $X: \Omega \rightarrow \mathbb{R}$, kde Ω je množina elementárních jevů nazveme náhodnou veličinou (tj. náhodná veličina přiřazuje jevům čísla). Značíme je velkými písmeny.

Diskrétní NV

Nalývá jen konečně, nebo spočetně mnoho hodnot $x_1, x_2, \dots$

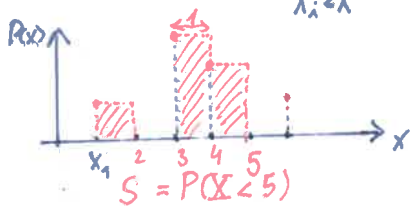
Pravděpodobnostní funkce

$$P(x) = P(X = x)$$

Distribuční funkce

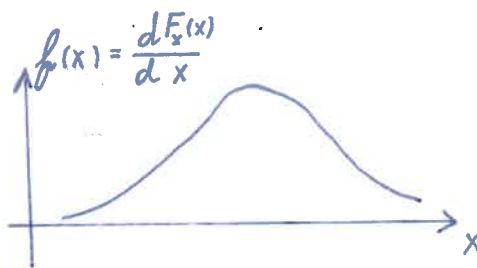
$$F(x) = P(X < x) = \sum_{x_i < x} P(X = x_i)$$

Spojité NV

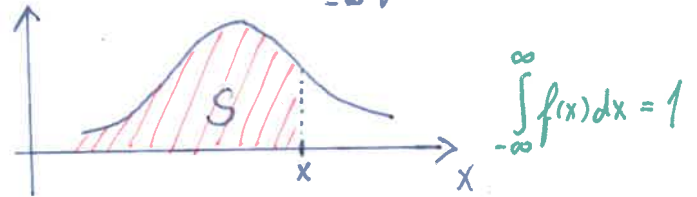
Nalývá hodnotu v nějakém intervalu.

Hustota pravděpodobnosti

Distribuční funkce

$$F(x) = P(X < x) = \int_{-\infty}^x f(x) dx = S$$

Střední hodnota: $EX = \sum_{x_i} x_i P(X = x_i)$ Střední hodnota: $EX = \int_{-\infty}^{\infty} x \cdot f(x) dx$

Rozptyl: $DX = \sigma_x^2 = \sum_{x_i} (x_i - EX)^2 P(X = x_i)$ Rozptyl: $DX = \sigma_x^2 = \int_{-\infty}^{\infty} (x - EX)^2 f(x) dx$
 $DX = EX^2 - (EX)^2$

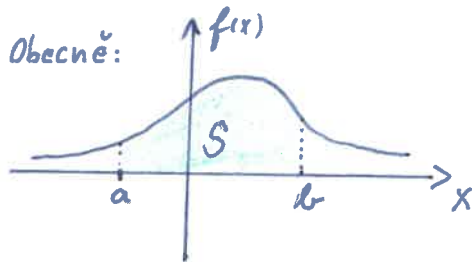
Směrodatná odchylka: $\sigma_x = \sqrt{DX}$ Směrodatná odchylka: $\sigma = \sqrt{DX}$

Spojita náhodná veličina

Př. Náhodná veličina X je dána hustotou pravděpodobnosti:

$$f(x) = \begin{cases} c(1-x^2) & \text{pro } x \in (-1, 1) \\ 0 & \text{pro } x \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty) \end{cases}$$

a) Určete konstantu c .

$$S = \int_a^b f(x) dx = P(a < X < b) \Rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx = P(-\infty < X < \infty) = 1$$

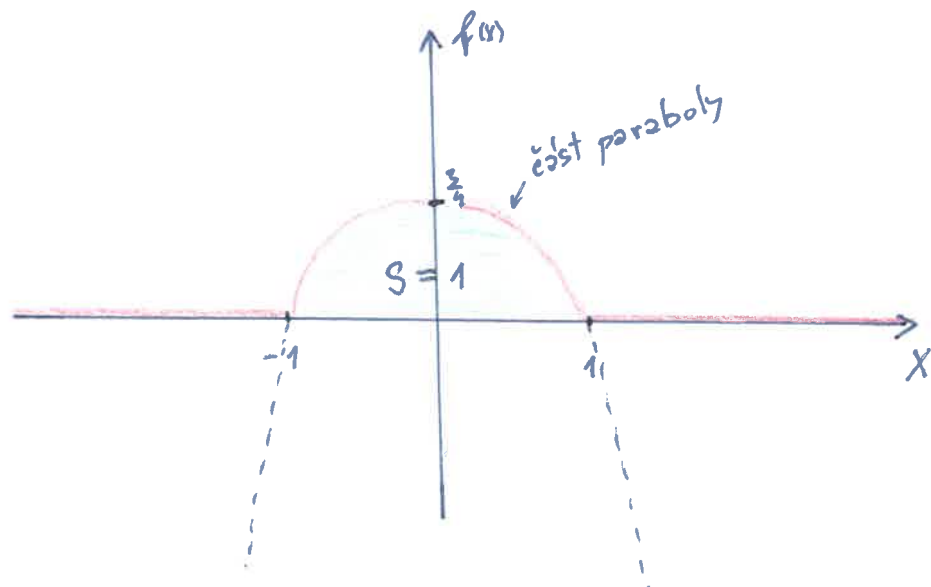
$$\int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx = \int_{-\infty}^{-1} f(x) dx + \int_{-1}^1 f(x) dx + \int_1^{\infty} f(x) dx = \int_{-\infty}^{-1} 0 dx + \int_{-1}^1 c(1-x^2) dx + \int_1^{\infty} 0 dx =$$

$$= c \int (1-x^2) dx = c \left[x - \frac{x^3}{3} \right] = c \left[\underbrace{\left(1 - \frac{1}{3}\right)}_{\frac{2}{3}} - \underbrace{\left(-1 - \frac{1}{3}\right)}_{-\frac{2}{3}} \right] = \frac{4}{3} c = 1 \Rightarrow$$

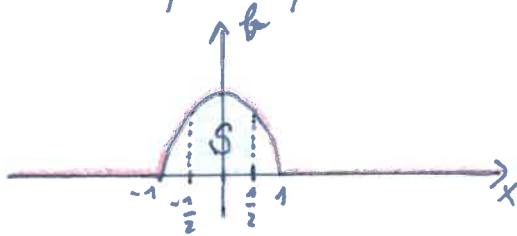
$$\Rightarrow \underline{\underline{c = \frac{3}{4}}}$$

b) Napište graf hustoty pravděpodobnosti f .

$$f(x) = \begin{cases} \frac{3}{4}(1-x^2) = \frac{3}{4}(1-x)(1+x) \dots \text{kvadrat. fce} ; \text{ průs. s osou } x: 1 \text{ a } -1 ; x=0 \Rightarrow y = \frac{3}{4} \\ 0 \end{cases}$$

c) Určete pravděpodobnost $P(-\frac{1}{2} < X \leq \frac{1}{2})$

$$\begin{aligned}
 S = P(-\frac{1}{2} < X \leq \frac{1}{2}) &= \int_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} f(x) dx = \int_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} \frac{3}{4}(1-x^2) dx = \frac{3}{4} \left[x - \frac{x^3}{3} \right]_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} \\
 &= \frac{3}{4} \left[\left(\frac{1}{2} - \frac{1}{24} \right) - \left(-\frac{1}{2} - \frac{1}{24} \right) \right] = \frac{3}{4} \left[\left(\frac{1}{2} - \frac{1}{24} \right) - \left(-\frac{1}{2} + \frac{1}{24} \right) \right] = \frac{3}{4} \left[1 - \frac{2}{24} \right] \\
 &= \frac{3}{4} \cdot \frac{22}{24} = \frac{1}{4} \cdot \frac{22}{8} = \frac{11}{16} = \underline{\underline{0,6875}}
 \end{aligned}$$

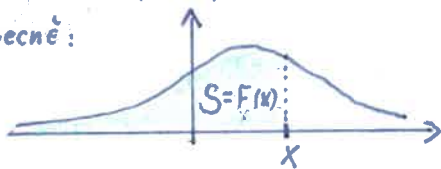
d) Určete pravděpodobnost $P(X > 0)$

$$\begin{aligned}
 P(X > 0) &= \int_0^{\infty} f(x) dx = \int_0^1 \frac{3}{4}(1-x^2) dx + \int_1^{\infty} 0 dx = \\
 &= \left[\frac{3}{4} \left(x - \frac{x^3}{3} \right) \right]_0^1 = \frac{3}{4} \left(1 - \frac{1}{3} \right) - \frac{3}{4} \left(0 - \frac{0}{3} \right) = \frac{3}{4} \cdot \frac{2}{3} = \underline{\underline{\frac{1}{2}}}
 \end{aligned}$$

e) Určete předpis distribuční funkce $F(x)$.

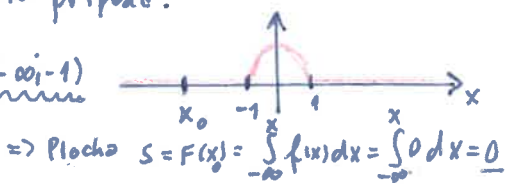
obecně:

$$F(x) = P(X < x) = \int_{-\infty}^x f(x) dx$$

v tomto případě:

I. $x \in (-\infty, -1)$

$$\Rightarrow \text{Plocha } S = F(x) = \int_{-\infty}^x f(x) dx = \int_{-\infty}^x 0 dx = 0$$

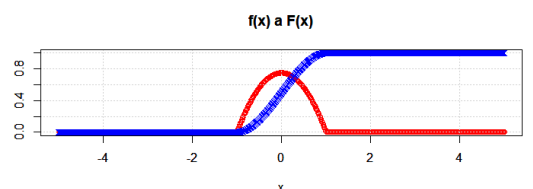
II. $x \in \langle -1, 1 \rangle$

$$\begin{aligned}
 \Rightarrow F(x_0) &= \int_{-\infty}^{x_0} \frac{3}{4}(1-x^2) dx = \left[\frac{3}{4} \left(x - \frac{x^3}{3} \right) \right]_{-\infty}^{x_0} = \frac{3}{4} \left(x_0 - \frac{x_0^3}{3} \right) - \frac{3}{4} \left(-1 - \frac{1}{3} \right) \\
 &= \frac{3}{4} x_0 - \frac{1}{4} x_0^3 - \frac{3}{4} \left(-\frac{2}{3} \right) = \underline{\underline{-\frac{1}{4} x_0^3 + \frac{3}{4} x_0 + \frac{1}{2}}}
 \end{aligned}$$

III. $x \in (1, \infty)$

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} f(x) dx = \int_{-\infty}^{-1} 0 dx + \int_{-1}^1 \frac{3}{4}(1-x^2) dx + \int_1^{x_0} 0 dx = 1$$

$$\Rightarrow F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x \in (-\infty, -1) \\ -\frac{1}{4}x^3 + \frac{3}{4}x + \frac{1}{2} & \text{pro } x \in \langle -1, 1 \rangle \\ 1 & \text{pro } x \in (1, \infty) \end{cases}$$

f) Určete pravděpodobnost $P(0,1 < X < 3)$

$$\begin{aligned} P(0,1 < X < 3) &= P(X < 3) - P(X \leq 0,1) = P(X < 3) - P(X < 0,1) = \\ &= \underbrace{F(3)}_1 - F(0,1) = 1 - \left(-\frac{1}{4} \cdot 0,1^3 + \frac{3}{4} \cdot 0,1 + \frac{1}{2}\right) = \underline{\underline{0,42525}} \end{aligned}$$

g) Určete střední hodnotu náhodné veličiny X .

$$\begin{aligned} EX &= \int_{-\infty}^{\infty} x \cdot f(x) dx = \int_{-\infty}^{-1} x \cdot 0 dx + \int_{-1}^1 x \cdot \frac{3}{4}(1-x^2) dx + \int_1^{\infty} x \cdot 0 dx = \\ &= \int_{-1}^1 \frac{3}{4}(x-x^3) dx = \left[\frac{3}{4}\left(\frac{x^2}{2} - \frac{x^4}{4}\right)\right]_{-1}^1 = \frac{3}{4}\left(\frac{1}{2} - \frac{1}{4}\right) - \frac{3}{4}\left(\frac{1}{2} - \frac{1}{4}\right) = \underline{\underline{0}} \end{aligned}$$

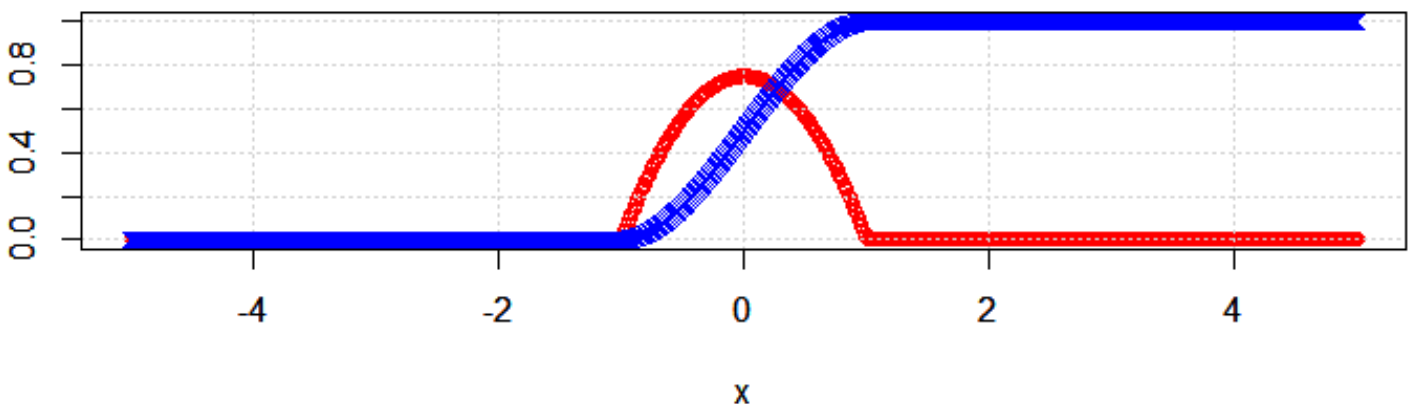
h) Určete rozptyl náhodné veličiny X .

$$\begin{aligned} DX &= \int_{-\infty}^{\infty} (x-EX)^2 f(x) dx = \int_{-\infty}^{\infty} x^2 f(x) dx = \int_{-1}^1 x^2 \cdot \frac{3}{4}(1-x^2) dx = \\ &= \int \frac{3}{4}(x^2-x^4) dx = \frac{3}{4}\left[\frac{x^3}{3} - \frac{x^5}{5}\right] = \frac{3}{4}\left[\left(\frac{1}{3} - \frac{1}{5}\right) - \left(-\frac{1}{3} - \frac{-1}{5}\right)\right] = \frac{3}{4}\left[\frac{2}{3} - \frac{2}{5}\right] = \frac{3}{4} \frac{10-6}{15} = \underline{\underline{\frac{1}{5}}} \end{aligned}$$

i) Určete směrodatnou odchylku náhodné veličiny X .

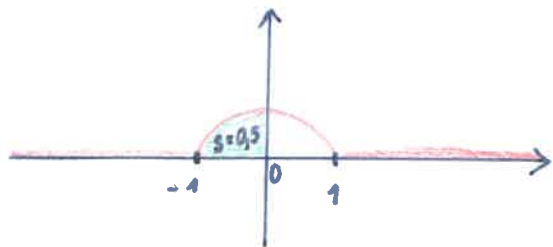
$$\sigma = \sqrt{DX} = \sqrt{\frac{1}{5}} = \underline{\underline{0,4472}}$$

f(x) a F(x)

j) Určete medián náhodné veličiny X .

Je to hodnota $x_{0,5}$ pro kterou platí $F(x_{0,5}) = P(X < x_{0,5}) = 0,5$.

$$0,5 = \int_{-\infty}^0 f(x) dx = F(0) \Rightarrow \underline{\underline{x_{0,5} = 0}}$$

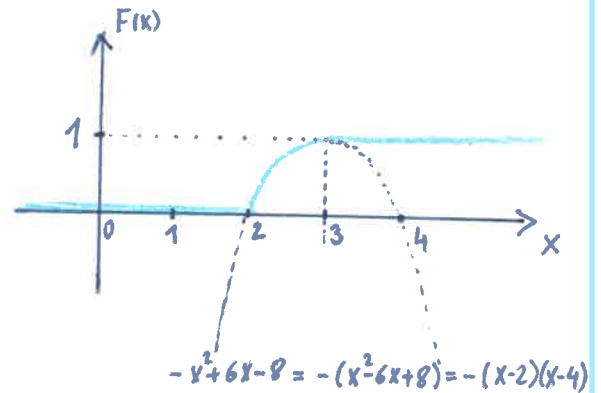
k) Určete modus náhodné veličiny X

U spojitě náh. veličiny je modus hodnota $\hat{x}$ v níž $f(x)$ nabývá svého maxima. Z obrázku vidíme, že $f(x)$ je maximální, když $x=0$ (vrchol paraboly) $\Rightarrow$

$$\underline{\underline{\hat{x} = 0}}$$

Pr. Distribuční funkce náhodné veličiny X je
dána předpisem:

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x \in (-\infty, 2) \\ -x^2 + 6x - 8 & \text{pro } x \in [2, 3] \\ 1 & \text{pro } x \in (3, \infty) \end{cases}$$

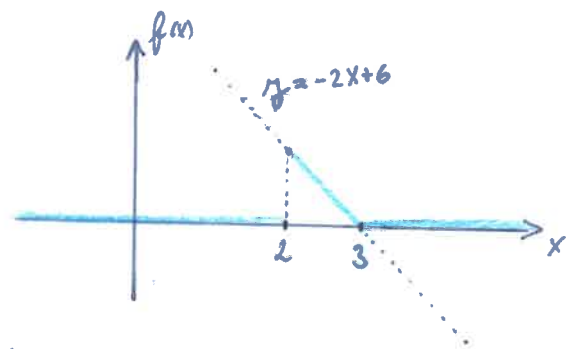
a) Určete pravděpodobnost $P(1 < X < \frac{5}{2})$

$$P(1 < X < \frac{5}{2}) = P(X < \frac{5}{2}) - P(X \leq 1) = F(\frac{5}{2}) - \underbrace{F(1)}_0 = -(\frac{5}{2})^2 + 6 \cdot \frac{5}{2} - 8 - 0 = \underline{\underline{\frac{3}{4}}}$$

b) Určete předpis hustoty pravděpodobnosti NV X .

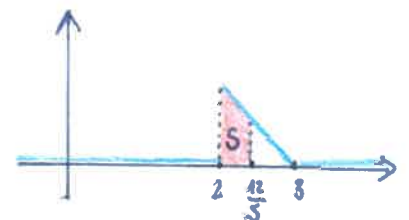
$f(x) = \frac{dF(x)}{dx} \Rightarrow$ hustotu dostaneme tak, že zderivujeme $F(x)$:

$$f(x) = \begin{cases} (0)' = 0 & \text{pro } x \in (-\infty, 2) \\ (-x^2 + 6x - 8)' = -2x + 6 & \text{pro } x \in [2, 3] \\ (1)' = 0 & \text{pro } x \in (3, \infty) \end{cases}$$

c) Určete pravděpodobnost $P(X < \frac{12}{5})$

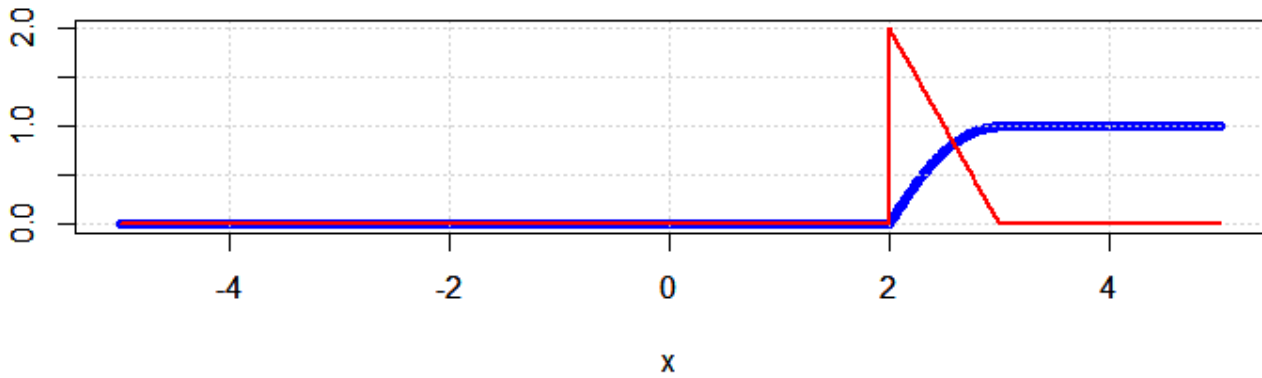
$$S = P(X < \frac{12}{5}) = \int_{-\infty}^{\frac{12}{5}} f(x) dx = \int_2^{\frac{12}{5}} (-2x + 6) dx = \dots$$

NEBO:

$$P(X < \frac{12}{5}) = F(\frac{12}{5}) = -(\frac{12}{5})^2 + 6 \cdot \frac{12}{5} - 8 = \frac{-144}{25} + \frac{360}{25} - \frac{200}{25} = \underline{\underline{\frac{16}{25}}}$$

f(x) a F(x)

d) Určete střední hodnotu náhodné veličiny X .

$$\begin{aligned}
 EX &= \int_{-\infty}^{\infty} x \cdot f(x) dx = \underbrace{\int_{-\infty}^2 x \cdot 0 dx}_0 + \int_2^3 x \cdot (-2x+6) dx + \underbrace{\int_3^{\infty} x \cdot 0 dx}_0 = \\
 &= \int (-2x^2 + 6x) dx = \left[-2 \frac{x^3}{3} + 6 \frac{x^2}{2} \right] = \left(-2 \frac{27}{3} + 6 \cdot \frac{9}{2} \right) - \left(-2 \frac{8}{3} + 6 \cdot \frac{4}{2} \right) = \underline{\underline{\frac{7}{3}}}
 \end{aligned}$$

e) Určete rozptyl náhodné veličiny X .

$$\begin{aligned}
 DX &= \int_{-\infty}^{\infty} (x - EX)^2 f(x) dx = \int_{-\infty}^{\infty} (x^2 - 2EXx + (EX)^2) f(x) dx = \\
 &= \underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} x^2 f(x) dx}_{EX^2} - \underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} 2EX \cdot x f(x) dx}_{2EX \cdot EX} + \underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} (EX)^2 f(x) dx}_{(EX)^2} = \\
 &= EX^2 - 2EX \underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} x \cdot f(x) dx}_{EX} + EX^2 \underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx}_1 = EX^2 - 2(EX)^2 + (EX)^2 = EX^2 - (EX)^2
 \end{aligned}$$

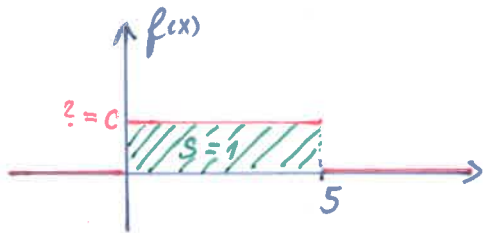
$$\begin{aligned}
 EX^2 &= \int_{-\infty}^{\infty} x^2 f(x) dx = \int_2^3 x^2 (-2x+6) dx = \int_2^3 (-2x^3 + 6x^2) dx = \left[-2 \frac{x^4}{4} + 6 \frac{x^3}{3} \right]_2^3 = \left[-\frac{x^4}{2} + 2x^3 \right]_2^3 \\
 &= \left(-\frac{81}{2} + 54 \right) - \left(-8 + 16 \right) = -\frac{81}{2} + 54 - 8 = -\frac{81}{2} + 46 = \frac{11}{2} \Rightarrow
 \end{aligned}$$

$$DX = EX^2 - (EX)^2 = \frac{11}{2} - \frac{49}{9} = \frac{99 - 98}{18} = \underline{\underline{\frac{1}{18}}}$$

Pr. m. Předpokládejme, že doba čekání je NV X s hustotou pravděpodobnosti:

$$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x \in (-\infty, 0) \\ c & \text{pro } x \in \langle 0, 5 \rangle \\ 0 & \text{pro } x \in (5, \infty) \end{cases}$$

a) Určete konstantu c :

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx = 1$$

$$c \cdot 5 = 1 \Rightarrow \underline{\underline{c = \frac{1}{5}}}$$

b) Určete distribuční funkci $F(x)$:

$$F(x) = \begin{cases} \int_{-\infty}^{x_0} 0 dx = \underline{0} & \text{pro } x_0 \in (-\infty, 0) \\ \int_{-\infty}^0 0 dx + \int_0^{x_0} \frac{1}{5} dx = \left[\frac{1}{5}x \right]_0^{x_0} = \underline{\frac{1}{5}x_0} & \text{pro } x_0 \in \langle 0, 5 \rangle \\ \int_{-\infty}^0 0 dx + \int_0^5 \frac{1}{5} dx + \int_5^{x_0} 0 dx = \left[\frac{1}{5}x \right]_0^5 = \underline{1} & \text{pro } x_0 \in (5, \infty) \end{cases}$$

c) Určete EX a DX

$$EX = \int_0^5 x \cdot f(x) dx = \int_0^5 x \cdot \frac{1}{5} dx = \left[\frac{x^2}{2} \cdot \frac{1}{5} \right]_0^5 = \underline{\underline{\frac{5}{2}}}$$

$$EX^2 = \int_{-\infty}^{\infty} x^2 \cdot f(x) dx = \int_0^5 x^2 \cdot \frac{1}{5} dx = \left[\frac{x^3}{3} \cdot \frac{1}{5} \right]_0^5 = \underline{\underline{\frac{25}{3}}} \Rightarrow$$

$$DX = EX^2 - (EX)^2 = \frac{25}{3} - \left(\frac{5}{2} \right)^2 = \frac{4 \cdot 25 - 3 \cdot 25}{12} = \underline{\underline{\frac{25}{12}}}$$

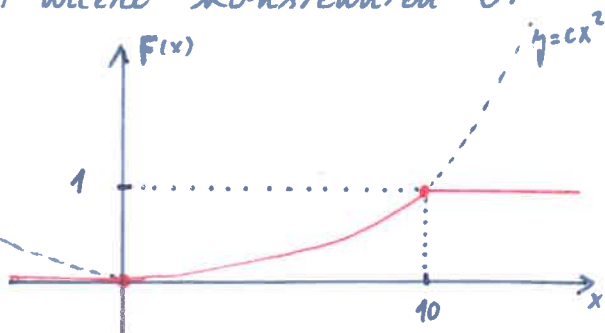

Pr.
mi

Předpokládejme, že hmotnost kapra (v kilogramech) v Brčálníku je spojita' náhodna' veličina s distribuční' funkcí':

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x \in (-\infty, 0) \\ cx^2 & \text{pro } x \in (0, 10) \\ 1 & \text{pro } x \in (10, \infty) \end{cases}$$

a) Určete konstantu C .

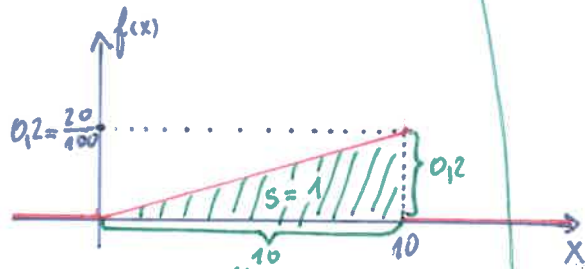
$\Rightarrow$ Chceme, aby $F(10) = 1 \Rightarrow$

$$C \cdot 10^2 = 1$$

$$C = \frac{1}{100}$$

b) Určete hustotu pravděpodobnosti NV X .

$$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x \in (-\infty, 0) \\ \left(\frac{x^2}{100}\right)' = \frac{2x}{100} & \text{pro } x \in (0, 10) \\ 0 & \text{pro } x \in (10, \infty) \end{cases}$$

Všimněme si, kdybychom určovali C z $f(x) \Rightarrow f(x) = 2Cx$ na $(0, 10) \Rightarrow \int_0^{10} 2Cx \, dx = 1$
 $\int_0^{10} [cx^2]'_0^{10} = 1$
 $C \cdot 100^2 = 1 \Rightarrow$ stejné jako

c) Určete pravděpodobnost, že kapr vytažený z Brčálníku má 5 až 10 kg.

$$P(5 \leq X \leq 10) = \int_{\frac{1}{50}}^{\frac{1}{30}} X \, dx \stackrel{\text{NEBO}}{=} P(X < 10) - P(X < 5) = F(10) - F(5) =$$

$$= \frac{1}{100} \cdot 10^2 - \frac{1}{100} \cdot 5^2 = 1 - \frac{25}{100} = \underline{\underline{0,75}}$$

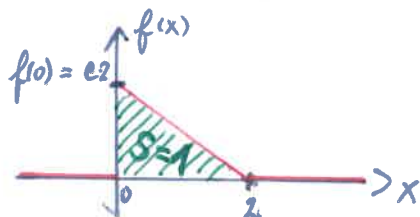
d) Určete EX .

$$EX = \int_0^{10} X \cdot \frac{x}{50} \, dx = \int_{\frac{1}{50}}^{\frac{1}{30}} X^2 \, dx = \left[\frac{1}{50} \frac{x^3}{3} \right] = \frac{1000}{50 \cdot 3} - 0 = \frac{20}{3} = \underline{\underline{6,3 \text{ kg.}}}$$

Pr. 111 Předpokládejme, že délka života mrškvě je náhodná veličina X , jejíž hustota pravděpodobnosti je:

$$f(x) = \begin{cases} c(2-x) & \text{pro } x \in \langle 0, 2 \rangle \\ 0 & \text{pro } x \notin \langle 0, 2 \rangle \end{cases}$$

a) Určete konstantu c .

$$\begin{aligned} \text{I.) } S &= 1 \\ \frac{c \cdot 2 \cdot 2}{2} &= 1 \\ c &= \frac{1}{2} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{II.) } \int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx &= 1 \\ \int_0^2 c(2-x) dx &= 1 \\ c \cdot \int_0^2 (2-x) dx &= 1 \\ c \cdot [2x - \frac{x^2}{2}]_0^2 &= 1 \\ c \cdot [4 - \frac{4}{2} - 0] &= 1 \Rightarrow c = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

b) Určete distribuční funkci $F(x)$

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} f(x) dx \Rightarrow$$

$$x_0 \in (-\infty, 0) \Rightarrow F(x_0) = P(X < x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} f(x) dx = \int_{-\infty}^{x_0} 0 dx = 0$$

$$x_0 \in \langle 0, 2 \rangle \Rightarrow F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} f(x) dx = \int_{-\infty}^0 0 dx + \int_0^{x_0} \frac{1}{2}(2-x) dx = \int_0^{x_0} (1 - \frac{1}{2}x) dx = [x - \frac{x^2}{4}]_0^{x_0} = x_0 - \frac{x_0^2}{4}$$

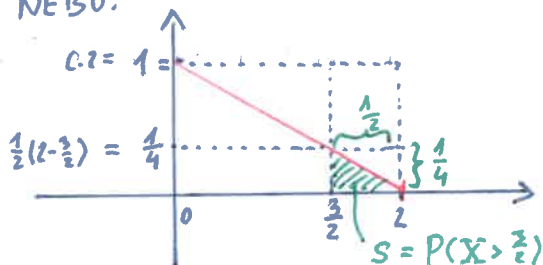
$$x_0 \in (2, \infty) \Rightarrow F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} f(x) dx = \int_{-\infty}^0 0 dx + \int_0^2 \frac{1}{2}(2-x) dx + \int_2^{x_0} 0 dx = 1$$

$$\Rightarrow F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x \in (-\infty, 0) \\ x - \frac{x^2}{4} & \text{pro } x \in \langle 0, 2 \rangle \\ 1 & \text{pro } x \in (2, \infty) \end{cases}$$

c) Určete pravděpodobnost, že se mrkev dožije více než 1,5 roku.

$$P(X > 1,5) = 1 - F\left(\frac{3}{2}\right) = 1 - \left(\frac{3}{2} - \frac{(\frac{3}{2})^2}{4}\right) = 1 - \frac{3}{2} + \frac{9}{16} = \frac{16 - 24 + 9}{16} = \frac{1}{16}$$

NEBO:

$$\Rightarrow P(X > \frac{3}{2}) = \frac{\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4}}{2} = \frac{1}{16}$$

Př. 11
m. Předpokládejme, že rychlost částic je náhodná veličina X (jednotkou je c = rychlost světla) s distribuční funkcí

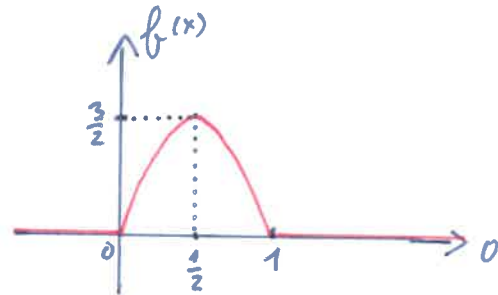
$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x \in (-\infty, 0) \\ C\left(\frac{x^3}{3} - \frac{x^2}{2}\right) & \text{pro } x \in (0, 1) \\ 1 & \text{pro } x \in (1, \infty) \end{cases}$$

a) Určete konstantu C .

Chceme, aby: $F(1) = C \cdot \left(\frac{1^3}{3} - \frac{1^2}{2}\right) = 1 \Rightarrow C\left(\frac{1}{3} - \frac{1}{2}\right) = 1 \Rightarrow C\left(-\frac{1}{6}\right) = 1 \Rightarrow \underline{\underline{C = -6}}$

b) Určete hustotu pravděpodobnosti f :

$$f(x) = \begin{cases} (0)' = 0 & \text{pro } x \in (-\infty, 0) \\ (-6\left(\frac{x^3}{3} - \frac{x^2}{2}\right))' = -6(x^2 - x) & \text{pro } x \in (0, 1) \\ (0)' = 0 & \text{pro } x \in (1, \infty) \end{cases}$$

c) Odhadněte kolik procent částic překročí rychlost $0,9c$.

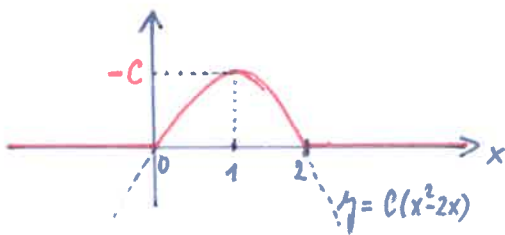
$$\begin{aligned} \Rightarrow \text{určíme } P(X > 0,9) &= 1 - P(X \leq 0,9) = 1 - F(0,9) = 1 + 6\left(\frac{0,9^3}{3} - \frac{0,9^2}{2}\right) = \\ &= 1 + \underbrace{2 \cdot 0,9^3}_{1,458} - \underbrace{3 \cdot 0,9^2}_{2,43} = 0,028 \end{aligned}$$

$\Rightarrow$ cca 2,8 % částic překročí rychlost $0,9c$.

Pr. mi Předpokládejme, že životnost výrobku je náhodná veličina X s hustotou pravděpodobnosti:

$$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x \in (-\infty, 0) \\ c x(x-2) & \text{pro } x \in (0, 2) \\ 0 & \text{pro } x \in (2, \infty) \end{cases}$$

a) Určete konstantu c

$$1 = \int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx = \int_0^2 c x(x-2) dx = c \cdot \int_0^2 (x^2 - 2x) dx = c \cdot \left[\frac{x^3}{3} - x^2 \right]_0^2$$

$$1 = c \cdot \left[\frac{8}{3} - 4 - 0 \right] = c \cdot \frac{8-12}{3} = c \cdot \left(-\frac{4}{3} \right)$$

$$\Rightarrow c = -\frac{3}{4}$$

b) Určete distribuční funkci $F(x)$:

$$\underline{\underline{x_0 \in (-\infty, 0)}} \Rightarrow F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} f(x) dx = \int_{-\infty}^{x_0} 0 dx = \underline{\underline{0}}$$

$$\underline{\underline{x_0 \in (0, 2)}} \Rightarrow F(x_0) = \int_{-\infty}^0 0 dx + \int_0^{x_0} -\frac{3}{4} x(x-2) dx = \int_0^{x_0} \left(-\frac{3}{4} x^2 + \frac{3}{2} x \right) dx = \left[-\frac{x^3}{4} + \frac{3}{2} x^2 \right]_0^{x_0} = \underline{\underline{-\frac{x_0^3}{4} + \frac{3}{2} x_0^2}}$$

$$x_0 \in (2, \infty) \Rightarrow F(x_0) = \underbrace{\int_{-\infty}^0 0 dx}_0 + \underbrace{\int_0^2 -\frac{3}{4} x(x-2) dx}_1 \text{, viz a) } + \underbrace{\int_2^{x_0} 0 dx}_0 = \underline{\underline{1}}$$

c) Určete pravděpodobnost, že se výrobek pokazí dříve než za rok:

$$P(X < 1) = P(X \leq 1) = F(1) = -\frac{1^3}{4} + \frac{3}{2} \cdot 1^2 = \frac{2}{4} = \underline{\underline{\frac{1}{2}}}$$

d) Určete pravděpodobnost, že výrobek vydrží více než $\frac{1}{2}$ roku a méně než $\frac{3}{2}$ roku:

$$P\left(\frac{1}{2} < X < \frac{3}{2}\right) = F\left(\frac{3}{2}\right) - F\left(\frac{1}{2}\right) = -\frac{\left(\frac{3}{2}\right)^3}{4} + \frac{3 \cdot \left(\frac{3}{2}\right)^2}{2} - \left(-\frac{\left(\frac{1}{2}\right)^3}{4} + \frac{3 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^2}{2} \right) =$$

$$= \frac{-\frac{27}{8} + \frac{27}{4}}{4} - \left(\frac{-\frac{1}{8} + \frac{3}{4}}{4} \right) = \frac{-\frac{26}{8} + \frac{24}{4}}{4} = \frac{-\frac{26+48}{8}}{4} = \frac{22}{8 \cdot 4} = \underline{\underline{\frac{11}{16}}}$$